

ΔΗΜΟΤΙΚΟ
ΣΧΟΛΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΙΣΣΑΣ Γ'
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΛΕΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ε

ΘΕΜΑ: ΘΕΜΑ: Μυστήρια- Επιστημονική Φαντασία

*Μυστήρια-Επιστημονική Φαντασία, η επόμενη μας ενότητα!
Ένας μαγευτικός κόσμος ανοίγεται μπροστά μας, γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος μυστήρια του παρελθόντος, αλλά και του μέλλοντος! Θα μάθουμε για τολμηρά όνειρα για ταξίδια σε μακρινά άστρα, αλλά και θα τολμήσουμε να γνωρίσουμε παράξενα τέρατα! Ετοιμαστείτε, λοιπόν! Δέστε τις ζώνες σας! Το ταξίδι προβλέπεται περιπετειώδες!*

Οδηγία: Διαβάστε τα κείμενα που ακολουθούν και κάνετε τις εργασίες που τα συνοδεύουν, ακολουθώντας τις οδηγίες. Θυμηθείτε: στο τετράδιο «**Το σχολείο είναι εδώ**» βάζουμε ημερομηνία, τίτλο και απαντούμε **ολοκληρωμένα!**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1:

Τα μυστήρια βρίσκονται παντού!

ΕΡΓΑΣΙΑ: Διάβασε τα πιο κάτω μικρά κείμενα και αφού εντοπίσεις το μυστήριο στο οποίο αναφέρονται, προσπάθησε να τους δώσεις ένα τίτλο.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 Τίτλος: _____

Είναι τα πιο μυστηριώδη αντικείμενα στον κόσμο. Αδηφάγα και τρομακτικά τέρατα που παραμονεύουν σε κρυφά μέρη. Εξουσιάζουν τη γέννηση των νέων γαλαξιών και ίσως να ελέγχουν την τύχη του σύμπαντός μας. Μπορεί να είναι οι διέξοδοι σε άλλα σύμπαντα ξεκομμένα από το δικό μας. Παρά τις περιεργές ιδιότητές τους, κανείς δεν έχει δει ποτέ καμιά. Μαύρες τρύπες. Υλικό για επιστημονική φαντασία. Για τους αστρονόμους όμως, αν και αόρατες, είναι πραγματικές- όσο πραγματικός είναι ο ήλιος, η σελήνη και τα αστέρια!

(Από το βιβλίο των Heather Couper και Nigel Henbest, «Μαύρες Τρύπες», Εκδόσεις Καστανιώτη, 1997)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 Τίτλος: _____

The Loch Ness Monster

Στις 22 Ιουλίου 1933 ένα ζευγάρι από το Λονδίνο, ο κύριος και η κυρία Σπαίσερ, βρίσκονταν στη νότια όχθη του Λοχ Νες, όταν η κυρία είδε έντρομη ένα μακρύ λαιμό και ύστερα ένα τεράστιο σώμα να βγαίνει από τους θάμνους στην πλαγιά του λόφου. «Ήταν ένα πελώριο σαλιγκάρι με μικρό κεφαλάκι» διηγήθηκε αργότερα η κυρία. «Το ζώο που έμοιαζε να κρατάει στο στόμα του κάτι σαν αρνί, βυθίστηκε γοργά μέσα στο νερό προκαλώντας μεγάλη τρικυμία στη λίμνη που έως εκείνη τη στιγμή ήταν σαν καθρέφτης». Τέτοιου είδους συναντήσεις έμελλε να υπάρξουν πολλές ακόμη.

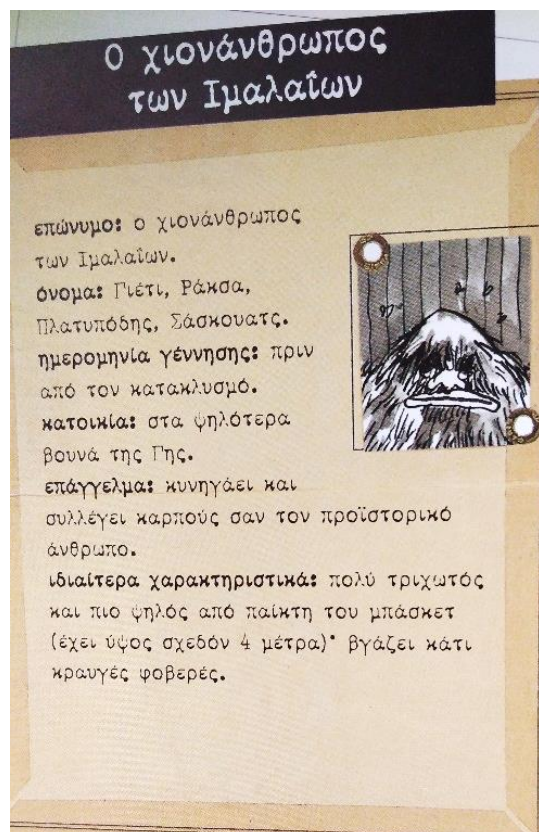
(Από το βιβλίο της Brigitte Corpin, «Αστεία & Τέρατα από της γης τα πέρατα», Εκδόσεις Ποταμός, 1999)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2:

ΕΡΓΑΣΙΑ: Πάμε να κάνουμε το αντίστροφο! Έχεις τον τίτλο και κάποιες πληροφορίες.

Προσπάθησε να γράψεις μια παράγραφο στο τετράδιό σου που να ανταποκρίνεται σε αυτόν τον τίτλο.

Τίτλος: Ο γιγαντιαίος χιονάνθρωπος των Ιμαλαίων

Ακόμη και ο Τεντέν συνάντησε αυτόν που οι Θιβητιανοί αποκαλούν γέτι, το «μαγικό πλάσμα». Πετάει βράχους, σηκώνει ανθρώπους και ξεριζώνει δέντρα χωρίς κόπο, παρά το γεγονός ότι τα πόδια του είναι γυρισμένα ανάποδα όπως απέδειξαν τα αποτυπώματά του!

Πάτησε πάνω στην εικόνα για περισσότερη έμπνευση!

(Από το βιβλίο της Brigitte Corpin, «Αστεία & Τέρατα από της γης τα πέρατα», Εκδόσεις Ποταμός, 1999)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3:

Διαβάστε το κείμενο με τίτλο «**Επιστημονική Φαντασία, Όνειρα για ταξίδια στ' αστέρια**» (Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι, β' τεύχος, σελ. 54). Στη συνέχεια προσπαθήστε να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν. Για ευκολία σας, το κείμενο μπορείτε να το δείτε [εδώ](#).

ΕΡΓΑΣΙΕΣ: (Να γίνουν στο τετράδιο «Το σχολείο είναι εδώ», ολοκληρωμένα)

1. Γιατί ο Άρης ονομάζεται ερυθρός πλανήτης;
2. Γιατί το ερώτημα που απασχολεί τους επιστήμονες δεν είναι το «αν» αλλά το «πότε» θα πραγματοποιηθούν τα ταξίδια προς τον Άρη;
3. Με βάση όσα γνωρίζεις αλλά και όσα έχεις διαβάσει πώς δικαιολογείς το ότι καμιά κρατική ή ιδιωτική επιχείρηση δεν έχει σκοπό να τολμήσει ένα ταξίδι προς τα άστρα;
4. Μαθαίνω να γράφω τις λέξεις στο τετράδιό μου: **άγνωστος, επικίνδυνος, μακρινός, φανταστικός, διάστημα, μυστικό, όνειρο, φαντασία, γεωγραφία, γεωπόνος, γαιοκτήμονας, γήινος, ισόγειος, υπόγειος**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4 - ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Στο κείμενο που διαβάσαμε όταν περιγράφονται τα μελλοντικά ταξίδια στον Άρη, χρησιμοποιούνται μελλοντικοί χρόνοι.

Θυμόμαστε ότι:

υπάρχουν τρία είδη μελλοντικών χρόνων για τα ρήματα

Ο εξακολουθητικός μέλλοντας:

Φανερώνει ότι η ενέργεια του ρήματος θα γίνεται συνέχεια στο μέλλον

Παράδειγμα: Κάθε απόγευμα θα παίζω πιάνο

Ο συνοπτικός ή στιγμιαίος μέλλοντας:

Φανερώνει ότι η ενέργεια του ρήματος θα γίνει κάποια στιγμή στο μέλλον και θα τελειώσει.

Παράδειγμα: Αύριο το απόγευμα θα παίζω πιάνο.

Ο συντελεσμένος μέλλοντας:

Φανερώνει ότι η ενέργεια του ρήματος θα έχει τελειώσει, προτού γίνει κάτι άλλο (βοηθητικό ρήμα: *θα έχω*).

Παράδειγμα: Όταν θα γυρίσεις, θα έχω παίξει το πιάνο.

► **ΕΡΓΑΣΙΑ:** Εξασκούμε στους μελλοντικούς χρόνους κάνοντας στο τετράδιο «Το σχολείο είναι εδώ» τις πιο κάτω ασκήσεις:

1. Άσκηση 4, σελ. 57 του Βιβλίου Μαθητή (τεύχος β'). Θα το βρεις εδώ
2. Άσκηση 5, σελ. 11 του Τετραδίου Εργασιών (τεύχος β'). Θα το βρεις εδώ.
3. Άσκηση 7, σελ. 12 του Τετραδίου Εργασιών (τεύχος β'). Θα το βρεις εδώ.
4. Ξανάγραψε το παρακάτω κείμενο στο τετράδιό σου μεταφέροντας τα υπογραμμισμένα ρήματα στο μέλλον

Το πρόγραμμα Απόλλων σχεδιάστηκε για να κατακτηθεί η Σελήνη. Αυτό έγινε μετά από πολλές περιπέτειες στις 20 Ιουλίου 1969 όταν το Απόλλων 11 προσεληνώθηκε και έδωσε την ευκαιρία στον Νηλ Άρμστρογκ να γίνει ο πρώτος άνθρωπος που πάτησε στη Σελήνη. Το διαστημικό λεωφορείο έγινε ο επόμενος στόχος της ΝΑΣΑ. Το 1985 κατασκευάστηκαν τέσσερα διαστημικά λεωφορεία και το πρώτο, το Κολούμπια, εκτοξεύτηκε στις 12 Απριλίου 1981.

(Από το βιβλίο «Γράφω καλά στο τεστ της γλώσσας», Ε΄ Δημοτικού, Εκδόσεις: Μεταίχμιο)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5:

Ξέρεις ότι στις 14 Απριλίου συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από τη γέννηση ενός σπουδαίου Ιταλού παραμυθά, του Τζιάνι Ροντάρι; Απόσπασμα από ένα παραμύθι του βρίσκεται στη σελίδα 7 του Τετραδίου Εργασιών (β' τεύχος). Θα το βρείτε [εδώ](#).

ΕΡΓΑΣΙΑ: Διάβασέ το 4-5 φορές για ανάγνωση και κάνε μία από τις δραστηριότητες που ακολουθούν.

1. Δώσε ένα δικό σου τέλος/συνέχεια στην ιστορία στο τετράδιό σου.
2. Άσκηση 2, στη σελίδα 8 του Τετραδίου Εργασιών (β' τεύχος) στο τετράδιό σου. Θα το βρεις [εδώ](#).

Θυμόμαστε ότι:

Οι υποθετικές προτάσεις είναι **εξαρτημένες/δευτερεύουσες** προτάσεις, δηλαδή δεν μπορούν να σταθούν μόνες τους στον λόγο. Γι' αυτό κάθε υποθετική πρόταση έχει δίπλα της μια **ανεξάρτητη/κύρια** πρόταση.

Η υποθετική πρόταση λέγεται **υπόθεση** και αρχίζει πάντα με το **εάν** ή το **αν** και η κύρια πρόταση λέγεται **απόδοση**.

Και λίγα Μαθηματικά:

Υπόθεση + Απόδοση = Υποθετικός Λόγος!

ΝΑ ΘΥΜΑΣΑΙ ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ!

Παράδειγμα:

Θα είμαστε έτοιμοι για τηλεκπαίδευση, **εάν** όλοι έχουμε πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Ανεξάρτητη πρόταση
=απόδοση

Εξαρτημένη πρόταση
=υπόθεση

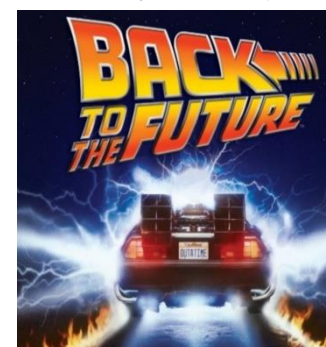
ΕΡΓΑΣΙΑ: Άσκηση 4, σελ. 10 του Τετραδίου Εργασιών (τεύχος β'). Θα το βρεις [εδώ](#).

Ώρα για διάλειμμα!

Πώς θα σας φαινόταν εάν μπορούσατε να ταξιδέψετε στον χρόνο; Το έχετε σκεφτεί ποτέ; Πού θα θέλατε να πάτε; Ποιες θα ήταν οι ... συνέπειες; Χμμ! Τροφή για σκέψη!

Μπορείτε αν θέλετε να παρακολουθήσετε ένα απόσπασμα από την ταινία «Επιστροφή στο μέλλον» (Back to the future) που παρουσιάζει ακριβώς αυτό: τη μηχανή για ταξίδια στον χρόνο! Εάν σας αρέσει, μπορείτε να τη βρείτε στο διαδίκτυο και να την παρακολουθήσετε μαζί με τους γονείς σας! Πατήστε πάνω στην εικόνα δίπλα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7: Ταξίδι με τη μηχανή του χρόνου!

Διαβάστε το κείμενο «Καλεσμένος» της Βούλας Μάστορη που ακολουθεί και κάνετε τις εργασίες στο τετράδιο «Το σχολείο είναι εδώ»! Προετοιμαστείτε για... ένα ταξίδι στον χρόνο!

Ο Χρίστος σκεφτόταν τι να γράψει στην έκθεση του με θέμα «Η ζωή στο 3000 μ.Χ.», ενώ αφηρημένα μουτζούρωνε με το στυλό του την άκρη του τετραδίου του. Κάποια στιγμή όμως το χέρι του έκανε κι έναν κύκλο και μετά άλλον έναν, άλλον έναν, άλλον έναν... ώσπου ξαφνικά ένας απ' αυτούς τον τράβηξε ΜΕΣΑ στο σχέδιο! Την ίδια στιγμή ένωσε ένα στρόβιλο να τον ρουφάει και...

- Μπα! Δέστε ποιος ήρθε! ακούστηκε μια άγνωστη φωνή.

Ο Χρίστος κατάλαβε πως το στροβιλιστικό ταξίδι του μες στο σχέδιο είχε πάρει τέλος κι άνοιξε τα μάτια του, παραζαλισμένος ακόμη. Πουθενά το γραφείο του! Δεν ήταν μέσα στο δωμάτιό του! Γύρω του στέκονταν κάποια άγνωστά του παιδιά πιασμένα χέρι χέρι, ντυμένα όλα με κάτι περίεργες ομοιόμορφες φόρμες και με βλέμμα το ίδιο έκπληκτο με κείνον. Άνοιξε το στόμα του να πει κάτι, αλλά τον πρόλαβαν οι άλλοι, που άρχισαν να μιλούν όλοι μαζί:

- Αυτός δε φαίνεται να είναι από το Γαλάζιο Πλανήτη!
- Καλέ, αυτός μοιάζει με μας!
- Μα ποιος είναι;

Ο Χρίστος πήγε να πει το όνομά του, μα συγκρατήθηκε. Έριξε με τρόπο τη ματιά του ολόγυρα. Πολλά δέντρα, παρτέρια με λουλούδια... Πρέπει να βρισκόταν σε κάποιο πάρκο ή σε κάποιο μεγάλο κήπο, τέλος πάντων. Όμως του λόγου του πώς είχε βρεθεί εκεί; Στο μεταξύ, τα παιδιά έλυσαν τα χέρια τους κι ήρθαν πιο κοντά του. Ένας μικρός, κάπου πέντε χρονών, άρχισε να τον πασπατεύει, σαν να ήθελε να βεβαιωθεί πως ήταν ζωντανός.

- Πάντως, ένα είναι σίγουρο: Δεν ήρθε από το Γαλάζιο Πλανήτη! είπε ο πρώτος που είχε μιλήσει.

Ο Χρίστος τότε έκανε πέρα τους όποιους δισταγμούς του κι είπε θαρρετά:

- Και βέβαια δεν είμαι από τον Γαλάζιο ή ό,τι άλλο πλανήτη λέτε! Και συ, μικρέ, σταμάτα να με πασπατεύεις! Και πρώτα πρώτα μπορώ να μάθω πού βρίσκομαι;

Τώρα οι άλλοι τον κοίταξαν με ακόμη πιο μεγάλη έκπληξη.

- ΔΕΝ ξέρεις; του είπε ένας.
- Και πώς ήρθες εδώ; του είπε ένας άλλος.

Ο Χρίστος τους κοίταξε σαστισμένος. Όχι, δεν ήξερε πώς είχε πάει εκεί... Χμ, για ποιον Γαλάζιο Πλανήτη έλεγαν; Τότε μια τρελή ιδέα πέρασε από το μυαλό του. Χωρίς να καλοσκεφτεί, ρώτησε:

- Τι χρονολογία έχουμε;

Ο μικρός που τον πασπατεύε πιο πριν έκανε στους άλλους με το χέρι του: «Αυτός είναι μουρλός!» Ένα κορίτσι όμως τον αγριοκοίταξε και μετά, στρέφοντας στον Χρίστο, του απάντησε:

- 3000 μ.Χ. φυσικά.

Και... φυσικά ο Χρίστος έμεινε άφωνος. Τότε ένα άλλο κορίτσι παρατήρησε διστακτικά:

- Χμ, παιδιά... Θα σας πω κάτι απίθανο, αλλά... να, τα ρούχα του μου θυμίζουν εκείνες τις διαφάνειες που είχαμε δει τις προάλλες... Από την εποχή του 1950 και πέρα λέω... Ναι! Για δέστε και σεις! Μπλουτζίν, αθλητικά παπούτσια....

- Κι αν είναι έτσι, πώς βρέθηκε εδώ; Κανείς δεν τον κάλεσε! Και μας χάλασε και το παιχνίδι κιόλας! Άσε που μπορεί να βρούμε και τον μπελά μας... γκρίνιαξε εκείνος ο μικρός πάλι.

Άναψε ο Χρίστος ακούγοντας τούτα.

- Α, για να σας πω εδώ! ξέσπασε. Δεν ξέρω για ποιο παιχνίδι μιλάτε, αλλά εγώ έχω δουλειά. Πρέπει να τελειώσω την έκθεσή μου. Κι αν είμαι εγώ για σας μπελάς, άλλο τόσο είστε κι εσείς για μένα! Και τι το στραβό έχουν τα ρούχα μου, τέλος πάντων; Ή νομίζετε πως αυτή η σαχλαμάρα που φοράτε όλοι σας είναι καλύτερη;

Τα παιδιά φάνηκαν ξαφνιασμένα από το ξέσπασμά του και μερικά αγριοκοίταξαν τον μικρό, που λούφαζε κυριολεκτικά στη γωνιά του. Ύστερα ένα μελαχρινό αγόρι είπε στον Χρίστο ήρεμα:

- Δε χρειάζεται να θυμώνεις. Μόνο πες μας ποιος είσαι και από ποια χρονολογία έρχεσαι και μετά θα δούμε πώς μπλέχτηκες στο παιχνίδι μας (...)

- Μα πώς βρέθηκα εδώ; ψέλλισε. Εγώ ήμουν στο δωμάτιό μου και..., τους τα είπε όλα με το νι και με το σίγμα – για την έκθεση, τους κύκλους στο χαρτί του...

- ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ! φώναξε ένα παιδί. Οι κύκλοι!

- Και η τύχη βέβαια... συμπλήρωσε ένα άλλο. Πέτυχε την ώρα!

(«Ο Καλεσμένος», Β. Μάστορη, 1994, Εκδ. Ψυχογιός)

Εργασίες:

1. Τι παράξενο έχει συμβεί στο αγόρι της ιστορίας; Πώς έχει συμβεί;
2. Πώς ένιωσαν τα άγνωστα παιδιά όταν αντίκρισαν τον Χρίστο; Βρες λέξεις/φράσεις/προτάσεις από το κείμενο που φανερώνουν αυτά τα συναισθήματα.
3. Εντόπισε στο κείμενο τρία τουλάχιστον συναισθήματα που ο Χρίστος ένιωσε από την αρχή μέχρι το τέλος της ιστορίας. Μπορείς αν θέλεις να τα τοποθετήσεις στη σκάλα των συναισθημάτων βάζοντάς τα σε σειρά.
4. Στην ιστορία χρησιμοποιείται πολύ ο διάλογος. Γιατί νομίζεις ότι συμβαίνει αυτό; Τι προσθέτει στην αφήγηση αυτό το εκφραστικό μέσο;
5. Ένας σπουδαίος επιστήμονας έχει εφεύρει τη μηχανή του χρόνου! Σου την παραχωρεί για να την δοκιμάσεις για ένα ταξίδι στον χρόνο!
Αφού παρακολουθήσεις το φιλμάκι, πατώντας πάνω στην εικόνα δίπλα, για προθέρμανση και χρησιμοποιώντας τουλάχιστον τρεις υποθετικές προτάσεις, γράψε πού θα επέλεγες να πας και γιατί;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8 - ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Θυμάστε τα Επιρρήματα; Τα επιρρήματα είναι άκλιτες λέξεις, δηλαδή δεν κλίνονται και προσδιορίζουν τα ρήματα. Δηλώνουν χρόνο, τόπο, τρόπο, βεβαίωση, άρνηση κλπ.

Είδη επιρρημάτων (δίνονται μόνο κάποια παραδείγματα σε κάθε κατηγορία)

Τοπικά: φανερώνουν **τόπο** (πού;) =εδώ, εκεί, πάνω, κάτω, μέσα, έξω, πίσω, αλλού, ψηλά, χαμηλά

Χρονικά: φανερώνουν **χρόνο** (πότε;)=τώρα, πριν, χτες, αύριο, πέρσι, φέτος, ποτέ, κάποτε, κάπου κάπου

Τροπικά: φανερώνουν **τρόπο** (πώς)=όπως, έτσι, αλλιώς, καθώς, μαζί, όμορφα, καλά, κακά, ήσυχα, γρήγορα

Ποσοτικά: φανερώνουν **ποσό** (πόσο;)= όσο, τόσο, πολύ, περισσότερο, λίγο, πιο, αρκετά, κάμποσο, καθόλου

Βεβαιωτικά: φανερώνουν **επιβεβαίωση** (ναι)= ναι, μάλιστα, βέβαια, σωστά

Αρνητικά: φανερώνουν **άρνηση** (όχι)=όχι, δεν, μη, όχι βέβαια

► **ΕΡΓΑΣΙΕΣ (Να γίνουν στο τετράδιο «Το σχολείο είναι εδώ»)**

1.Εντοπίζω τα επιρρήματα στο πιο κάτω κείμενο και τα γράφω στο τετράδιό μου, στην κατηγορία που ταιριάζουν.

Ψάχνει εδώ, ψάχνει εκεί, πουθενά κόκαλο. Θα βρω παραπέρα. Έτσι, συλλογίζεται η Φρίντα, το σκυλάκι, και κοιτάζει προσεκτικά κάτω από τα τραπέζια. Έψαξε αρκετά, μα δυστυχώς, πουθενά δε βρήκε κόκαλο. Τότε η Φρίντα θύμωσε πολύ και αργά αργά πήρε τον δρόμο για το σπίτι. Αύριο και μεθαύριο θα ξαναβγεί στον δρόμο για να βρει την τροφή της. Δύσκολα θα τα καταφέρει!

Τοπικά	Χρονικά	Τροπικά	Ποσοτικά

2.Γράψε τα αντίθετα των πιο κάτω επιρρημάτων:

Μπροστά ≠	Αργά ≠	Έξω ≠	Μαζί ≠
Άσχημα ≠	Δυστυχώς ≠	Κρυφά ≠	Ίσια ≠
Κοντά ≠	Πυκνά ≠	Δίκαια ≠	Προσεκτικά ≠

3. Να συμπληρώσεις τα κενά των πιο κάτω προτάσεων αντικαθιστώντας τις φράσεις των παρενθέσεων με το κατάλληλο επίρρημα. (Στο τετράδιο σου να γράψεις μόνο το επίρρημα)

A) Να διαβάσεις _____ το μάθημα. (με προσοχή).

B) Προσπάθησε να δεις τα πράγματα _____. (με διαφορετικό τρόπο)

Γ) Η γιαγιά αγκάλιασε το μωρό _____. (με στοργή)

Δ) Η δασκάλα μίλησε _____ στους μαθητές. (με ευγένεια)

E) _____ είχαμε πάει διακοπές στην Ιταλία. (τον προηγούμενο χρόνο)